

Röportaj: Dr. Selim Çapar

Mithat Çiçek ile Röportaj

Mithat Çiçek, Antakya doğumlu, lise öğrenimini Ankara'da tamamlamış. 1950'li yıllarda İçişleri Bakanlığı'na memur olarak girmiş. Sonra Emniyet Genel Müdürlüğü'nde uzun süre çalışmış. Daha sonra Danıştay'a geçmiş ve emekliye ayrılmış. Emeklilik hayatında aktifliği seçmiş, iş hayatına atılmış ve halen aktif olarak işletmesini yönetiyor.

Kendisi ile röportaj yapılması, tarihi bir perspektif içinde İçişleri Bakanlığı ve mülki idare amirlerine yönelik anılarını, izlenimlerini ve algılarını öğrenme amacını taşımaktadır. Ayrıca hayata bakış açısına ilişkin önemli bilgiler de vermiştir.

Öncelikle bizi kırmayıp, davetimize icabet ettiğiniz için teşekkür ediyorum.

Sayın Çiçek, geçmişte İçişleri Bakanlığında yaşadığınız tecrübelerinizi öğrenmek istiyoruz. Öncelikle sizi tanımak istiyoruz. Kendinizi tanıtabilir misiniz?

16 Nisan 1933 yılında Antakya'da dünyaya geldim. 17-18 yaşlarında Ankara'ya geldim. Ankara'ya geldikten birkaç yıl sonra askerlik görevimi yaptım. Askerlik çağında Kore Savaşı'na gitmek istedim ve müracaat ettim fakat kabul edilmedim. 1950'den bu yana Ankara'da yaşıyorum.

Eğitiminizi nerede aldınız?

İlk ve ortaokulu Antakya'da, liseyi Ankara'da okudum. Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'ne kayıt oldum, ancak tamamlayamadım.

İçişleri Bakanlığına girişiniz nasıl oldu?

1950'li yıllarda memuriyet çok cazip idi. O tarihlerde memur olmak bir ayrıcalıktı. 1957 yılında İçişleri Bakanını Namık Gedik idi. Önceden şifahi olarak başvurular yapılıyordu. İçişleri Bakanlığı Özlük İşleri Müdürlüğüne gittim. Memurluğa müracaat ettim. Bir gün çağırdılar ve imtihan açıldığını söylediler. 15 kişi civarı sı-

nava girdik ve 4 kişi kazandık. Özlük İşlerinde göreve başladım.

Bakanlıkta kaç yıl görev yaptınız? Memuriyetteki görevlerinizi biraz anlatabilir misiniz?

İçişleri Bakanlığı'nda iki yıl kadar görev yaptıktan sonra polisliği sevdiğimden ve genç olduğumdan Emniyet Genel Müdürlüğüne heves ile başvuru yaptım. Durumumu araştıraraklarını belirtip beni gönderdiler. O tarihlerde Hatay Valisi Ethem N. Yetkiner İçişleri Bakanlığı Müsteşarı olunca bana yardımcı oldu. Emniyete geçtim ve 1974'e kadar Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştım. Sonra İçişleri Bakanlığında beraber çalıştığımız bir beyefendi, Danıştay'da Özlük İşleri Müdürü oldu ve peşi sıra ben de Danıştay'a geçiş yaptım.

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün şartları Danıştay'a göre daha iyi olmasına karşın, emniyetin çalışma şartları açısından huzursuzluk olan yıllardı. 1970'li yıllarda memlekette olaylar

vardı. Dolayısı ile çalışma zorluğu vardı. Geçişim o vesile ile oldu. Emniyetten geçiş yaptığım için beni Danıştay'ın seferberlik yani sivil savunma sekreterliğine seçtiler. Sivil savunma açısından Danıştay'ın planlamasını yapmıştık. Danıştay'da uzun süre çalışmadan rahatsızlanıp 1974 yılında emekli oldum. O yıl Kıbrıs Barış Harekâtı oldu. Bu harekât sona ermişti, ben emekli oldum.

Emniyette hangi birimlerde çalıştınız?

Ankara'da sivil olarak görev yaptım. Birkaç kez şark hizmeti veya taşraya gitmeyi arzu ettim fakat gitmek nasip olmadı.

İçişleri Bakanlığı tecrübelerinizi biraz aktarabilir misiniz?

Bakanlıkta özlük işlerinde çalıştığım için valiler, kaymakamlar, nahiye müdürlerinin izin ve sağlık durumları ile ilgili bölümde çalışıyordum. 1950'lerin son dönemlerine denk gelen o yıllarda birçok vali ve kaymakam ile münasebetim oldu. O zamanın İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı Ordinaryüs Profesör Fahrettin Kerim GÖKAY ara sıra Bakanlığa uğradı. Görüşmüşlüğümüz vardır. Her ne kadar makamı ve bilgisi çok büyük olsa da halk arasında kendisine "Küçük Vali" derlerdi. Aynı bir itibarı ve karizması mevcuttu. O zaman Ankara, İstanbul, İzmir Valileri aynı zamanda belediye başkanı olarak da görev yapıyorlardı.

Hatırladığınız başka valiler var mı?

Emniyet Genel Müdürü olarak görev yaptıktan sonra Ankara Valisi olan Kemal AYGÜN, Kastamonu Valisi Rebii KARATEKİN ilk aklıma gelenler. Benim çalıştığım yıllarda Bakanlık Müsteşarı, eski Aydın Valisi Abdullah Dilaver ARGUN'du. 1957 seçimlerinden sonra Muğla Milletvekili olarak meclise girdi. Kısa süre sonra milletvekilliğinden istifa etti ve Ankara Valisi olarak görev aldı. Demek ki, o yıllarda vali olmak milletvekili olmaktan önde geliyordu. Dilaver Bey'in talihsizliği şöyle olmuştur; Ankara Valisi iken 1961 darbesi oldu ve kendisini Yassıada'ya götürdüler. Fakat çok muhterem bir insandı.

O yılların Bakanlık çalışma ortamından bahsedebilir misiniz?

Bakanlık ana binada hizmet veriyor idik. Kaymakamlar Bakanlıkta öncelikle bir kursa tabi olur sonra maiyet memuru olarak tayin edilirdi. Önceden memurlar arasında çok fazla disiplin mevcut idi. Bakanın ana binaya gelişi ve gidişi mutlak suretle en alt kademeye kadar duyurulurdu. İçişleri Bakanı, Bakanlığa terk etmeden hiçbir memur Bakanlık dışına çıkamaz idi. Özellikle şube müdürleri ve şefler buna çok dikkat etmek durumundaydı.

Halk nezdinde vali kaymakam ve nahiye müdürlerinin itibarı nasıldı?

Halk nezdinde de itibarları yüksekti. Ortaokul zamanlarımı hatırlıyorum, o zamanlar ortaokul öğrencileri kasket giyerlerdi. Vali'nin arabası geçerken biz durur arabayı kasketimiz ile selamlardık.

Devlet memuru geçmişinizden memnun musunuz?

Her insanın idealinde bir düşünce vardır. Benimde içimde milletime vatanıma hizmet etmek düşüncesi ve arzusu hep vardı. Her ne kadar, istediğim kadar verimli olabildiğimi düşünmesem de, vatana bir nebze hizmet etmek çok güzel bir duygu. Tabi ki her yapmak istenileni yapmak tek başına mümkün olmuyor.

Özel sektörde kendi işinizi kurmanız nasıl oldu?

Devlet memurluğundan emekli olduktan sonra genç yaşta boş gezmek bana uygun gelmedi ve rahatsızlık verdi. Her şeye sıfırdan başlayıp, ilk önce halı alım satımı işi yaptım. Giyimime özen gösteren birisi olarak elbiselerimin kuru temizlemeden istediğim şekilde geri dönmediğini gördüm. Bu işi daha iyi yapabileceğimi düşünüp kuru temizleme sektörüne adım attım. 3 fabrikamın 2'sini kapattım ve şuan Ankara'da beş ayrı yerde kuru temizleme hizmetine devam ediyorum. Çocuklarım bu kadar çalışmama gerek olmadığını söylese de, çalışmadan duramıyorum. Sabahları gagesiz uyanmak bana göre değil.

Tabi yaşamla barışık olmak için çalışmak gerekiyor. İnsanın bir amacının olması gerekiyor. Sohbetiniz için teşekkür ederim.